

Danske ministre deltager i Nordisk Ministerråds arbejde. Her samarbejder de nordiske regeringer med deltagelse af repræsentanter fra selvstyregeringerne om en lang række politiske spørgsmål, der har fælles nordisk interesse. Det kan for eksempel dreje sig om miljø, kultur og forskning. De sager, Nordisk Ministerråd arbejder med, er ofte rejst af Nordisk Råd.

4. Danmarks globale samarbejde

De internationale forbindelser stopper ikke ved Europa og Norden. Danmark er også medlem af mange organisationer, der beskæftiger sig med større regionale eller globale spørgsmål. Nogle af de vigtigste er FN og NATO. Danmark har også et stort samarbejde om udvikling med en række udviklingslande blandt andet Afrika, Latinamerika og Asien.

4.1. De Forenede Nationer (FN)

FN (de Forenede Nationer) er en verdensomspændende organisation, som består af selvstændige stater. FN blev grundlagt i 1945 kort efter afslutningen af 2. verdenskrig.

FN fik fra begyndelsen tilslutning fra 51 stater, og i dag er medlemstallet oppe på 192. Selvom verden har ændret sig meget siden 1945, er FN stort set organiseret på samme måde som ved organisationens grundlæggelse.

FN's vigtigste opgaver ligger indenfor hovedområderne: Fred og sikkerhed, menneskerettigheder, udviklingsaktiviteter samt humanitær indsats. Spørgsmål som konflikter, økonomi, fattigdom, sult, sygdomme og miljø er derfor centrale for FN's arbejde. Desuden arbejder FN med mange tværgående emner såsom f.eks. børns vilkår, kvinders rettigheder, kultur og uddannelse.

FN har seks hovedorganer, nemlig Generalforsamlingen Sikkerhedsrådet, Det Økonomiske og Sociale Råd, Formynderskabsrådet, Den Internationale Domstol og FN-sekretariatet. FN's hovedkvarter ligger i New York, men nogle af dets underorganisationer har hovedsæde i andre steder af verden, bl.a. i Geneve, Nairobi og Wien. Den øverste leder i FN er FN's generalsekretær, som for tiden er koreaneren Ban Ki-moon.

Sikkerhedsrådets hovedopgave er at behandle konflikter, der kan true den internationale fred og sikkerhed. Sikkerhedsrådet behandler løbende ca. 20-25 konflikter i Afrika, Asien, Europa og Latinamerika/Caribien. Da FN-pagten blev underskrevet var den helt dominerende trussel fortsat væbnede konflikter mellem suveræne stater. Men det klassiske trusselsbillede er i dag afløst af et langt mere komplekst billede. Andre typer konflikter, såsom borgerkrige og etniske konflikter, bliver i stadig stigende grad også behandlet af Sikkerhedsrådet. Også disse konflikter kan skabe ustabilitet i nabolande og andre nærliggende lande. Udover konflikter behandler Sikkerhedsrådet også tværgående temaer som f.eks. terrorisme, masseødelæggelsesvåben, HIV/AIDS og beskyttelse af civile i væbnede konflikter.

Sikkerhedsrådet har fem faste (permanente) medlemmer. Det er Rusland, Kina, Storbritannien, USA og Frankrig. Disse fem lande har vetoret. Det vil sige, at hvis blot ét af disse lande er i mod en beslutning, kan de forhindre, at den bliver gennemført. Sikkerhedsrådet har ti øvrige medlemslande. De bliver udvalgt af Generalforsamlingen for to år ad gangen. Danmark har været medlem af Sikkerhedsrådet i perioderne 1953-54, 1967-1968, 1985-1986 og 2005-2006.

4.2. NATO

Danmark er medlem af forsvarsalliancen NATO (Den Nordatlantiske Traktatorganisation). I NATO samarbejder en række europæiske lande samt Tyrkiet, USA og Canada. Organisationen blev oprettet i 1949 som et fælles forsvar imod den kommunistiske stormagt Sovjetunionen. Danmark har været med fra starten.

NATO-samarbejdet bygger på solidaritet imellem medlemslandene. Det betyder, at alle NATO-lande betragter angreb på ét af medlemslandene som et angreb på hele alliancen. Siden Den Kolde Krig sluttede omkring 1990, har NATO's indsats gradvist ændret sig. Målet er stadig at skabe fred, sikkerhed og stabilitet i medlemslandene. Men midlerne har i stigende grad været at fremme demokrati, menneskerettigheder og vestlige retsprincipper rundt om i verden. Efter terrorangrebet i New York i september 2001 tog NATO i 2002 et nyt skridt i sit samarbejde. NATO besluttede at styrke sin evne til at imødegå enhver trussel mod medlemslandenes militære styrker, befolkninger og territorier – herunder også terrortrusler. Tidligere var NATO kun klar til at reagere på trusler fra andre nationer.

Til daglig ledes NATO af en generalsekretær. Generalsekretæren er ansvarlig for, at der bliver afholdt møder i NATO-rådet. Her træffer medlemslandene de vigtigste politiske beslutninger ved enstemmighed. Medlemslandenes udenrigsministre og forsvarsministre mødes regelmæssigt.

4.3. Internationalt samarbejde om udvikling

Danmark støtter bekæmpelsen af fattigdom i mange af verdens fattigste lande, denne støtte kaldes internationalt udviklingssamarbejde. I samarbejde med udviklingslandene forsøger Danmark at sætte ind, hvor behovet for og effekten af udviklingsbistanden er størst. Ligestilling, god regeringsførelse, menneskerettigheder og demokrati samt hensyn til miljøet er afgørende elementer i at sikre en bæredygtig udvikling, der kan føre til bekæmpelse af fattigdom. Disse elementer er derfor vigtige for al dansk udviklingsbistand.

FN's medlemslande forpligtede sig ved et topmøde i New York i september 2000 til en række ambitiøse målsætninger for det internationale udviklingssamarbejde. De kaldes FN's 2015-mål.

2015-målene er

1. at halvere ekstrem fattigdom og sult

2. at sikre skolegang for både piger og drenge
3. at sikre ligestilling mellem kønnene
4. at nedbringe børnedødeligheden
5. at nedbringe dødeligheden blandt gravide og fødende kvinder
6. at stoppe spredningen af HIV/AIDS, malaria og andre smitsomme sygdomme
7. at sikre miljømæssig bæredygtig udvikling
8. at skabe et globalt partnerskab for udvikling

Den danske udviklingsbistand sigter blandt andet på at forbedre sociale forhold som f.eks. sundhedsfaciliteter og uddannelsesmuligheder, at øge den økonomiske vækst gennem f.eks. udvikling af landbrug, infrastruktur og erhvervslivet, at beskytte miljøet og at fremme demokrati og menneskerettigheder samt god regeringsførelse.

De fleste danske udviklingsbidrag gives som direkte bistand til udviklingslandene. Indsatsen er koncentreret om 16 samarbejdslande i især Afrika, men også i Asien og Latinamerika. Danmark giver derudover bistand gennem bidrag til internationale organisationer såsom EU, FN og Verdensbanken. Endelig giver Danmark bistand gennem private organisationer.

Danmark er et ud af kun en håndfuld lande i verden, som opfylder FN's målsætning om at lande skal give 0,7 % af bruttonationalindkomsten (BNI) i udviklingsbistand.

